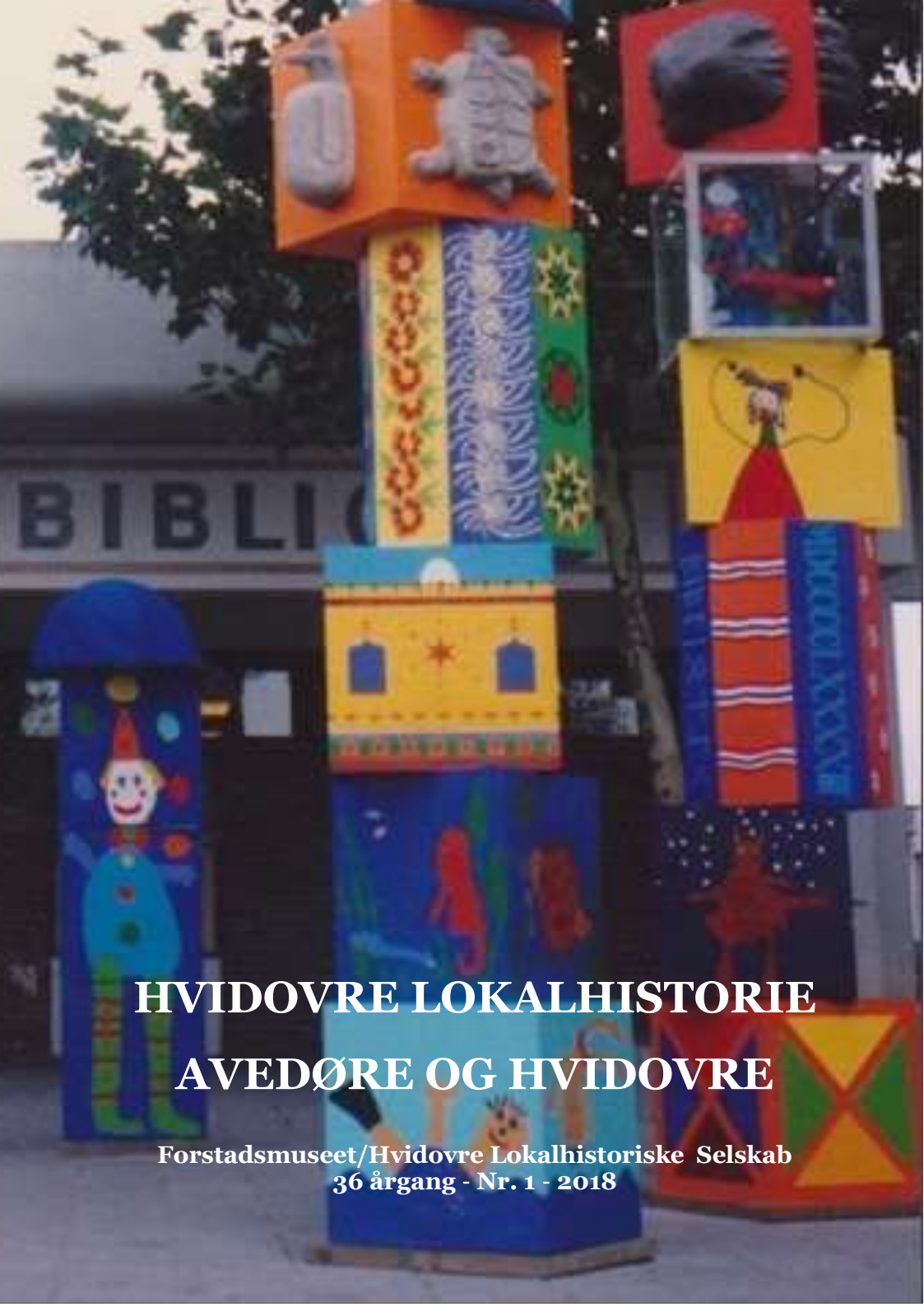

HVIDOVRE LOKALHISTORIE

AVEDØRE OG HVIDOVRE

Forstads museet/Hvidovre Lokalhistoriske Selskab
36 årgang - Nr. 1 - 2018

Indhold

Formanden har ordet	3
Christian Hansens virke og værker – 1. del - om udsmykninger	4
<i>Af Jens Frederik Jørgensen</i>	
Det kongelige Biblioteks samlinger under krigen	13
<i>Af Jens Frederik Jørgensen</i>	
Kultur- og fritidsmessen	14
<i>Af Karen Johansen</i>	
Filmeftermiddag i Rytterskolen	15
<i>af Frank Gudmann</i>	
Det skete i Hvidovre 1978	18
<i>Af Jens Frederik Jørgensen</i>	
Om slaget i Køge Bugt	26
<i>Af Jens Frederik Jørgensen</i>	
"Gammel kærlighed rustet ikke"	28
<i>Af Annelise Wildenradt</i>	
Samtale mellem Henny Påske og Jens Frederik Jørgensen	33
<i>Af Gitte Jakobsen</i>	
13. julemarked blev også en succes!	35
<i>Af Anja Olsen</i>	
Modelsnedker Carlsen - kendt som "arkitekten" - en slægtshistorie	37
<i>Jens Frederik Jørgensen</i>	
Arrangementsoversigt	43
<i>Af Jens Frederik Jørgensen</i>	
Bestyrelse og udvalg for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab	46
<i>Af Jens Frederik Jørgensen</i>	
BAGSIDEN Runestenen ved Friheden	48
<i>Af Jens Frederik Jørgensen</i>	

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Rytterskolen Hvidovre Kirkeplads 1, 2650 Hvidovre

e-mail: jensfrj@gmail.com

Tlf.: Se bestyrelseslisten på næstsidste side i bladet

eller www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Forstadmuseet	Alarmpladsen 3, Avedørelejren, 2650 Hvidovre Tlf. 36490030 E-mail: forstadmuseet@forstadmuseet.dk www.forstadmuseet.dk
Redaktion:	Jørgen Snedled, Anja Olsen (ansvh.) E-mail: hlsredaktionen@gmail.com
Tryk:	Hvidovre RådhusTrykkeri. Trykt i 640 eksemplarer
Forsidebillede:	Mangfoldigheden af Christian Hansen (Læs artiklen på side 4)
Næste blad udkommer:	Fra uge 20 2018 - deadline uge 16 2018

Formanden har ordet

Af Jens Frederik Jørgensen

GODT NYTÅR!

Bestyrelsen vil gerne takke medlemmerne for den opbakning, støtte og hjælp, som vi har fået i årets løb.

Vi bestræber os på at have et bredt og varieret program for arrangementer og for artikler i medlemsbladet.

Det kræver meget arbejde, og vi vil gerne opfordre jer til at overveje, om I har tid og lyst til at deltage i arbejdet. Det være sig med at skrive artikler, blive

interviewer, stå for tilrettelæggelse og gennemførelse af møder eller være bladomdeler.

I samarbejde med Forstadsmuseet har vi startet et arbejde med at få kortlagt hvilke forretninger, der har ligget på Hvidovrevej, Hvidovre Torv, Spurvegården og Bredalsparken. Når dette arbejde er nået nogle skridt videre, vil gruppen invitere medlemmerne til at komme og gennemse og supplere de oplysninger, der er fundet frem til.

Den 10. december deltog vi i "Julemarkedet i Avedørelejren". Det er Forstadsmuseet, der har det store arbejde med at gennemføre julemarkedet, som år efter år samler flere og flere gæster.

Vi fik talt med mange medlemmer og fik også denne dag mange nye medlemmer.

Velkommen til alle, der i 2017 er blevet medlemmer af Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

**Den årlige generalforsamling afholdes 8. marts
kl. 19.00 i Ll. Friheden. Vel mødt den aften.**

KONTINGENT for 2018

kan betales til vores

bankkonto: 5025 82934707

eller indbetales i forbindelse med møder og arrangementer.

Som noget nyt er det nu også muligt at betale kontingent via

MobilePay til nr: 94672

Vi modtager også kontingentindbetalinger

onsdag den **21. februar kl. 10-12** og

torsdag den **01. marts kl. 13-14.30** på Rytterskolen.

Årskontingentet er 100,00, kr. for pensionister og 125,00 kr. for ikke-pensionister.

Udenbys medlemmer, der skal have bladet tilsendt med post,

betaler tillige et årligt porto-gebyr på 50,- kr.

Giroindbetalinger via PostNord er fra 1. januar 2018 ikke længere muligt.

Christian Hansens virke og værker

– 1. del - om udsmykninger

Af Jens Frederik Jørgensen

Der ventede mig en stor oplevelse, da jeg i november 2017 ringede på hos Christian Hansen (CH) på Risbjerggårds Allé. Mit ærinde var et interview med CH, om hans liv, virke og værker.

*Christian Hansen på "Hanegangen"
Foto: Jens Frederik Jørgensen
2017*

CH viste mig rundt. Først blev jeg præsenteret for mange af de malerier, som CH har malet, og som endnu ikke har fundet en blivende plads på en købers væg. Jeg fik et indtryk af de forskellige temaer, som CH har arbejdet med i de sidste 30 år. Imponerende malerier i naturalistisk stil. Det virkede på mig som fotografiske gengivelser af motiverne.

Så var det tid at komme op i atelieret på 1. sal. Atelieret var indrettet ved en ombygning i 1989. Her i atelieret fik jeg indtryk af, hvorledes CH arbejder med sin kunst, og jeg så endnu flere eksempler på de temaer, som CH har arbejdet med gennem årene. Jeg fik også indtryk af, at CH kan lide at arbejde med alle former for håndværk.

Det lå ikke lige i kortene, at CH skulle blive kunstmaler. Nok havde han allerede i skolen fyldt sine skrivehæfter med lige så mange illustrationer, som der var tekst, når han skrev en stil.

Faren var farvehandler med forretning på Buskager i Vanløse. CH fik en uddannelse som bygningsmaler og præsterede et så flot svendestykke, at han blev tildelt 2 sølvmedaljer for sit svendestykke.

I ungdomsårene spillede CH blues- og jazzmusik i sin fritid. En periode var han chauffør og musiker i "Clausens og Petersens Gadecirkus" CH arbejdede som bygningsmaler frem til 1988, herefter nogle år som freelance reklametegner. *"Så kom der omkring 1990 en af de evindelige kriser, og der var ikke rigtig brug for mig mere"*. Det blev for CH starten på en række udsmykninger i Hvidovre, Rød-

ovre, Brøndby, Frederiksberg og København og starten på det professionelle arbejde som kunstner.

I denne artikel præsenteres historierne om de udsmykninger, CH har skabt i og til Hvidovre. I en følgende artikel skal det handle om CHs malerier, især malerier med Hvidovre-motiver.

Mange har set de udsmykninger, som CH har stået for på skoler og også de udendørs, som har været med til at markere Hvidovre og dets kommunale institutioner i bybilledet.

Erik Clausen havde 1980 fået til opgave at udsmykke en gang på Sønderkærskolen, men da han

Christian Hansen: Udsmykning på Enghøjsskolen

Christian Hansen: Udsmykning af Holmegård Bibliotek

var i gang med at lave filmen "Cirkus Casablanca", bad han CH om at hjælpe med arbejdet. Det blev CH, der malede gangen efter oplæg af Erik Clausen, som kom og så til engang imellem. Det er små 40 år siden. Da Hvidovre Privatskole fik lokaler, fik den strenge instrukser om ikke at røre udsmykningen.

25 år senere fik CH til opgave at male et "gavlmaleri" inde på den ene endevæg af den nye gymnastikhal på Sønderkærskolen. En lille akvarel af Erik Clausen blev malet op som et stort maleri. Clausen sagde, at det evnede han ikke selv. Så trådte CH til igen og

hjalp Clausen med opgaven. Det er Clausen, der har "skrevet under" på værket, men CH var "arbejdsmanden".

En af de første opgaver, som CH selv fik, var en udsmykning af indgangen til Holmegård Bibliotek, hvor der blandt andet blev sat guldbogstaver op. CH bemærker, at han altid har haft det fint med at tegne bogstaver, og mange af hans første udsmykninger var nok mere design end kunst.

"Jeg fik en opgave med at lave udsmykning på Enghøjsskolen sammen med elever fra de større klasser", fortæller CH. Det

*Christian Hansen: Udsmykning ved Avedøre Bibliotek:
"Mangfoldigheden" - 1993*

blev en arbejdsmetode, som CH kom til at anvende på mange andre skoler.

"Jeg blev ansat som projektleder for et projekt for unge arbejdsløse – "Et kønnere Hvidovre", og derved fik jeg kontakt til mange i Hvidovre kommune.

Udsmykningsopgaver spredte sig som ringer i vandet". CH lavede en udsmykning på gangene på Frydenhøjsskolen, den står der stadig. Der blev også lavet en udsmykning i skolegården på Risbjergsskolen.

I 1993 ville Avedøre Bibliotek skabe noget ekstraordinært som led i "Bibliotekets Dag", og CH blev spurgt om ideer til et sådant projekt.

"Det blev til Mangfoldigheden", som blev placeret foran Avedøre Bibliotek. "Bibliotekets ide var, at det skulle være en endags-happening. Jeg foreslog, at alle foreninger, klubber, daginstitutioner mv. i Stationsbyen og nærmeste omegn skulle lave hver deres bidrag, og så skulle

Christian Hansen: Udsmykning af tennishallen

det hele sættes sammen til en helhed. Der blev lavet nogle kasser. Nogle var firkantede eller ottekantede, nogle var trekantede – de var ikke helt ens. Der skulle så et motiv på kassernes flader, og her kunne alle deltagerne komme med deres egne ideer, før de malede deres egen kasse. Jeg lavede en række farver, som måtte bruges, for at der skulle være en helhed”.

”Deltagerne syntes, at det blev helt deres eget værk, selv om jeg faktisk styrede det temmelig meget,” bemærker CH og tilføjer med et smil ”det var meget sjovt at arbejde med børnene – bare de ikke ville bestemme for meget!

Jeg kunne ikke forvente, at børnehavebørn kunne male noget direkte på en kasse og få det til at se pænt ud. Derfor bad jeg børnene tegne en hel masse tegninger, som jeg tog med hjem, kiggede på dem og valgte f.eks. en prinsesse og en skorstensfjer ud. Så malede jeg en tegning på hver side af kassen på grundlag af børnenes tegninger.

Kasserne skulle stå ovenpå hinanden ligesom gammeldags trælegetøjs-klodser. Da kasserne ikke kunne stå af sig selv, måtte vi have fat i nogle gammeldags trælygtepæle. NESA var enormt flinke, de kom med en stor bil, gravede op og satte pælene ned.

De fik det hele sat i system, og det kostede os ikke en krone.

Så savede vi et hul i bund og top af kasserne. Hullet skulle sidde i den ene side, så man kunne dreje kasserne rundt i forhold til hinanden. Så blev kasserne sat ned oven på stolperne, så man ikke kunne se stolperne bagefter. Det var et hektisk arbejde”.

Det endte med, at skulpturen "Mangfoldigheden" overlevede, indtil pladsen skulle omlægges 8 år senere.

Om udsmykningen af tennishal-

len fortæller CH, at han blev kontaktet af Milton Graff Petersen, der spurgte, om ikke CH kunne "lave noget" på facaden.

Selve fladen er af mursten foruden og foroven er der en bue af eternitplader, hvori udsmykningen skulle være. Da eternitpladerne nemt kunne gå i stykker, hvis en fodbold ramte dem, så skulle pladerne kunne skiftes ud, uden at udsmykningen blev ødelagt, og man måtte ikke male direkte på pladerne af hensyn til spændingen i pladerne.

Christian Hansen: Udsmykning af Stadionrestaurenten

CH syntes, at det kunne være sjovt at lave noget med et vist tilfældighedsprincip i. Det blev til nogle "zig-zager"- 1, 2, 3 eller 4 på hver plade. De kunne vendes om, så det gav mange muligheder for at gøre det varieret, hvilket ses på fotoet af tennishallen.

Udsmykningen gav anledning til en sjov episode, fortæller CH.

"Jeg er ikke særlig sportsinteresseret, og en dag kom der én og spurgte mig, hvorfor Hummel-mærket skulle sættes op på væggen. Jeg havde overhovedet ikke tænkt over, at det lignede Hummels varemærke, men de

har nok været glade for det!"

Da der blev bygget en tennishal mere – nu med beklædning af metalbølgeplader - blev noget af udsmykningen flyttet fra den første hal og over på den nye.

"Det gjorde udsmykningen mere åben og svævende", synes CH.

I samme omgang som udsmykningen af tennishallen, blev CH spurgt, om han ville lave en ny udsmykning af forgangen og trappen op til Stadionrestauranten.

"Min ide blev at bruge opstregninger fra sportshaller, arenaer, løbebaner, opstregninger

Christian Hansen: Udsmykning ved det midlertidige Frihedens bibliotek—1999

foran målene, hjørnerne på en tennisbane. Da det var et mørkt rum, brugte jeg forskellige lyse farver. Så kom Peter Schmeichel og syntes, at han skulle være fodboldklubejer. Han skulle have det hele malet over". Det ægger CH lidt. Hvis han havde været opmærksom på det, kunne han måske nok have fået det stoppet.

I 1999 stod Christian Hansen for en skulptur og for skiltning til Frihedens Bibliotek, da det lå i en pavillion ved Hvidovre Eng-havevej.

"Kunsten må vige, når der skal laves noget andet eller der skal laves om, sådant er det. I forbindelse med tennishallen var det sådant set rimeligt nok, når man finder på at bruge nogle bedre materialer". På Tinderhøjskolen i Rødovre, havde CH lavet et af hans mest gennemarbejdede projekter. Da han for nylig tog ud for at se det igen, fandtes det ikke mere. CH spurgte skolebetjenten, der svarede: "Vi maler kun med hvidt, fordi det er det nemmeste". Det blev CH overrasket og ærgerlig over at høre.

Christian Hansen: Udsmykning Saxogade

CHs udsmykninger uden for Hvidovre har nogle af læserne givet vis også set, men måske ikke været klar over, at det er CHs værker. Udsmykningen af Diakonissestiftelsen var en meget stor opgave. BaNannapark i Nannasgade på Nørrebro er udsmykket med et gavlmaleri af CH. I Saxogade ("Sidegade Projektet") fik CH lov at sætte eget præg på en facade – en dreng,

der kravler op ad væggen, fordi drengens kat sidder på en gesims og ikke kan komme ned.

Hovedbiblioteket har en retrospektiv udstilling om Chr. Hansen fra 8. juni til 6. juli. 2018.

Se i øvrigt Christians Hansens hjemmeside:
www.chr-hansen-kunst.dk

Strandmarksvej 18, 2. sal • 2650 Hvidovre
Tel 36 49 38 38 • mail@hvidovrefysioterapi.dk
www.hvidovrefysioterapi.dk

Det kongelige Biblioteks samlinger under krigen

Af Jens Frederik Jørgensen

Den 22. marts 2017 var Selskabet på rundvisning i Det kongelige Bibliotek.

Her spurgte Mogens Stub rundviseren om, hvorledes bibliotekets værdifulde samlinger var blevet beskyttet under krigen. Rundviseren havde ikke lige svar på rede hånd.

Den 4. oktober blev rundvisningen gentaget, og her kom rundviseren med svar på det i marts stillede spørgsmål:

"Da man i 1941 blev bekymret for hvad, der kunne ske, blev de mest værdifulde bøger – ca. 100.000 stk. - flyttet over i Universitetsbib-

lioteket i Fiolstræde. Her var risikoen for angreb mindre, fordi der ikke lå noget oplagt bombemål eller lign i nærheden.

Det næstmest værdifulde blev flyttet ned i kælderen.

Da krigen i 1943 var eskaleret, blev meget mere fra bibliotekets samlinger flyttet væk. Meget kom ud i sjællandske kirker, ud i sideskibe mv. Det var en stor flytteopgave, og den kostede i datidens penge 80.000 kr.

Biblioteket har og havde en meget stor samling af jødiske/hebraiske/jødiske bøger og dokumenter. De blev allerede tidligt under krigen gemt væk i kirker."

*Det danske Magasin
Foto: Finn Kristensen*

Kultur- og fritidsmessen

Af Karen Johansen

Den 28. oktober blev der afholdt Kultur- og Fritidsmesse i Avedøre Idrætscenter, og Hvidovre Lokalthistoriske Selskab var i godt selskab med mange forskellige foreninger- klubber og de politiske partier.

Der var fin underholdning hele dagen, med dans, sang og meget mere.

Vores bod var velbesøgt, vi havde en lille quiz, men den var for svær, men mange ville gerne høre om vores selskab og vores tilbud, og vi fik flere nye medlemmer, samt male-rier til låns.

Alt i alt en god dag, der summede af liv, og hvor Hvidovres- foreningsaktive havde sat hinanden stævne, for at præsentere et aktivt Hvidovre.

HLS' stand på

Kultur- og fritidsmessen

Foto: Karen Johansen

Filmeftermiddag i Rytterskolen

Af Frank Gudmann

Onsdag d. 1. november 2017 var der atter fyldt godt op på pladserne i skolestuen. Formanden for HLS, Jens Fredrik Jørgensen, bød velkommen til filmeftermiddag om to personer og deres baggrund fra tiden under 2. Verdenskrig og gav derefter ordet til filmenes bagmand Ove Christoffersen. Denne fortalte lidt om sig selv, bl.a. hvordan han var kommet i gang med at arbejde med film, oftest med Jørgen Nielsen som interviewer.

Begge film var i form af interview, og første person var en lokalt særdeles kendt, nemlig Herluf Rasmussen, som fortalte om sig selv fra forskellige vinkler, som kommunist, politibetjent og modstandsmand. Første del var han allerede kommet ind i i 1938, fordi han mente, at det var bedste måde at kunne være med til at ”bekæmpe fascismen”, der i de år var på fremdrift i Europa. Den gruppe, han var medlem af, og som under krigen ydede en del modstand mod besættelsesmagten, bestod først hovedsageligt af kommunister (herunder flere, som tidligere

havde kæmper i Spanien) og gik under navnet KOPA, men der kom efterhånden flere grupper sammen under det senere mere kendte BOPA. Vi blev bl.a. præsenteret for et par særdeles markante begivenheder, nemlig sabotage mod ”Nordwerk” og ”Ambi”, som egentlig begge efter tyskernes ordre var under dansk politibevogtning (ellers var politifolkene primært placeret i forbindelse med samfundsmæssigt vigtige områder som jernbane og elektriske installationer). Vi hørte om, hvordan det lykkedes at sørge for, at ingen politifolk kom til skade, og at aktionerne absolut måtte siges at være lykkedes! Som hævn for diverse sabotageaktioner blev Tivoli ”schalburgeret”, altså sprængt af tyskervenlige grupper.

I efteråret 1944 blev politiet fjernet og interneret – i den forbindelse blev to kendte, nemlig ”Flammen” og ”Citronen” opdaget. De havde nemlig klædt sig ud i polituniformer og skilte sig pludseligt ud fra andre. Herefter gik HR m.fl. ”under jorden”,

og han ledede et vagtkorps på ca. 125 mand, hvoraf 10-12 udvalgte til at være med under likvideringer, der altså følte som en nødvendighed at gennemføre. I bakspejlet kan det efter hans mening ikke nægtes, at der nok grundet forkerte oplysninger, er sket enkelte fejltagelser. På direkte spørgsmål om våben, var svaret, at det var tjenestepistolen, der blev brugt. Han kommer også lidt ind på, hvordan det var at være "under jorden".

Efter krigen blev HR fast ansat ved politiet og fortsatte sit politiske virke ved bl.a. at være med til at starte SF, og han var som bekendt i en periode i folketinget.

Næste person var en allerede på det tidspunkt kendt personlighed som svømmer i topklasse. Sigurd Weber var faktisk bagmand for en sprængning, men holdt det skjult i 25 år og indrømmede først i 1968, at han vidste en del om en begivenhed, der var hændt i Odense i 1943.

Weber var som 21-årig begyndt at læse i Odense i 1940. For at tjene lidt ved siden af studierne arbejdede han i

1943 på stålskibsværftet, herunder på skibet "Linz", som tyskerne var ved at ombygge til militært brug. Han fortæller om en bekendt, Erik Frandsen, som en dag kom ind på en ide om at sænke skibet, hvis det var muligt – SW svarede: "Det må jeg jo så gøre!"

Problemer var der nok af, primært stor bevogtning; man fandt dog frem til, at et dagligt vagtskifte kl. 13 var egnet til placering af en magnetisk bombe. En passende model blev fremskaffet – vi hører en del om teknikken i en sådan – og SW cyklede hjem gennem byen med bomben i en taske og medbragte den næste dag på arbejde. Der viste sig af en eller anden grund at være ekstra vagter, så det blev udsat til næste dag. Også der kom ekstra vagter og gennemførte et eftersyn, hvilket naturligvis gav sved på panden; men bomben blev placeret på rette sted.

Som tidligere nævnt af HR var der også her en del tankevirksomhed for at undgå, at uskyldige skulle komme til skade, så eksplosionen skulle ske ca. kl. 21. Alt lykkedes som forventet – med en lille

tilføjelse af ekstra styrke, idet en af hans bekendte havde gemt såkaldte sprængblyanter i madrasserne. Skibet måtte flyttes til Korsør for at komme på bedding til en større reparation.

Under interviewet var det flere gange tydeligt, at Jørgen Nielsen nærmest måtte "trække" ordene ud af SW – det var jo i mange år holdt hemmeligt; men en del af fortællingen følges af samtidige fotografier, som i høj grad understøtter. Han nævner dog,

at han sammen med andre tidligere frihedskæmpere får mulighed for at hilse på præsident Clinton under dennes visit her.

Interviewer: "Hvorfor gjorde du det?" - "Vi skulle have tyskerne ud!" og i øvrigt: "Man glemmer det ikke!"

En rigtig god eftermiddag.

Bill Clinton hilser bl.a. på Sigurd Weber
Foto: Ikke kendt

Det skete i Hvidovre 1978

Af Jens Frederik Jørgensen

Når man bladrer Hvidovre Avis-1978 igennem, falder blikket ofte på emner, der går igen året igennem.

Risbjerggård fylder 100 år, og det diskuteres, om "gården" skal bevares og sættes i stand eller nedrives. En pensionist udtaler i januar: "Tror ikke, at de byrådsmedlemmer, vi har i dag, har nogen respekt for stedet her. De er jo tilflyttere næsten alle sammen og synes bare, det er noget sentimentalt pladder at snakke om at bevare Risbjerggård."

8.2 stiftes foreningen "Risbjerggårds Venner", der vil kæmpe for gårdens bevarelse og istandsættelse. I marts er det ved at gå galt i forbindelse med Socialdemokraternes valgfest på gården – der opstår en pyromanbrand. 10. og 11. juni er Risbjerggård centrum for en kombineret byfest og fejring af gårdens 100 års dag. En endelig afgørelse af Risbjerggårds fremtid lader ved årsskiftet vente på sig.

Hvordan, motorvejen til Amager skal føres over Kalveboderne, er et andet gennemgående emne. Først godkender et flertal i kommunalbestyrelsen et forslag med 3 dæmninger og 2 broer, hvoraf den højeste bliver 7 meter. For at skaffe plads til de både, der ikke kan passere under broerne, skal der etableres en råhavn ved dæmningen på Avedøre Holme. Så dukker der et brev op om, at en tunnel kan laves for 50 mio. kr. mod oprindeligt oplyst 100- 300 mio. kr.

En enig kommunalbestyrelse kræver en tunnel. Overvejelserne ender i, at Kalvebodsbroen skal være 14 meter høj. I december går Hvidovre i chok. Det viser sig, at staten alligevel ikke vil betale 3,5 mio. kr. til en 14 meter høj bro. Emnet skal drøftes i SV-regeringen igen. Hvordan, det ender med brohøjden, er ikke afklaret ved årets udgang.

Svend Aagesen

Foto: Forstadsmuseet

I januar blev Victor Brockdorffs portrætmaleri af Svend Aagesen afsløret.

Amtet beslutter, at anlægget af Avedøre Havnevej skal fremrykkes. Arbejdet skal starte i 1979 og være færdig i 1981, så Havnevejen kan forbindes til den nye motorvej over Avedøre Holme.

1978 var valgår. Borgmester Svend Aagesen fortæller i januar, at han er villig til at fortsætte endnu 2 år. Ved Socialdemokraternes opstilling bliver han kun nr. 2 på listen. Erik Davidsen, der i 1978 fylder 50, bliver nr. 1.

Ved valget i marts går A frem med 3 pladser. C taber 2, og CD og Kommunisterne taber hver 1 plads. Nye i kommunalbestyrelsen er Pernille Falcon fra VS og Ketty Kristensen fra Nærdemokraterne. De fem hø-

jeste personlige stemmetal får Svend Aagesen, Erik Davidsen, Inge Larsen, Ketty Kristensen og Sven Christensen.

Ved fordelingen af udvalgsposter får Erik Davidsen og Sven Christensen en ublid medfart. Inge Larsen bliver overraskende udpeget som 1. viceborgmester.

Den 20.7 sank Svend Aagesen sammen i sin bil ramt af et hjertestop. Han kører mod en mur. Takket være bl.a. hans gode kondition overlever han, og han kan 1.11 vende tilbage til borgmesterjobbet, som Inge Larsen har varetaget under hans sygeorlov.

Herluf Rasmussen lufter før sommerferien, at han vil træde ud af kommunalbestyrelsen. I august fortæller han, at han ikke vil gøre alvor heraf, da han mener, at der i kommunalbestyrelsen skal være nogen, der kender forskel på en 25-øre og en femmer. I oktober meddeler han sit definitive farvel til offentlig politisk liv, og Carsten Jelund overtager hans plads i byrådet. Skatteprocenten vedtages forhøjet fra 15,4 til 16,9. Et borgermøde om budgettet i september var "de tomme stoles møde".

Jørgen Lindhardt

Foto:

<http://www.okdia.org>

Sporten:

Den 18-årige tømrerlærling Steen M. Pedersen, Hvidovre Cykle Club bliver kåret som årets cykelrytter i Danmark – 1977.

En kæmpemæssig kran flytter den 26.4 den ene endevæg i HBC-hallen - på 15 tons - adskillige meter for at gøre plads til en udvidelse på 2 baner, der står færdige i august.

Jørgen Lindhardt vinder mesterskaber. I juli sit 2. verdensmesterskab i OK-jolle og i august sit 3. DM i finnjolle. 15.10 fejrer HIF-atletik sit 25 års jubilæum. Klubbens store navne er Anneli-

se Dam Olesen (800 meter), Steen Svejdhall (10.000 meter) og Flemming Johansen (stangspring). TV-sporten bringer i november en udsendelse om idrætslederen Martin Roald-Arbøl med titlen "Martin bind lige mit snøreband".

HIF-fodbold kæmper sig opad i tabellen i løbet af året. Opbakningen er stor. 5.000 fra Hvidovre hjælper HIF til sejr på 1-0 i Lyngby i den næstsidste kamp. I den sidste kamp i sæsonen sik-

rer HIF sig oprykning med en sejr på hjemmebane på 4-1 over Glostrup IC.

1978 var også starten på professionel fodbold i Hvidovre. Forud for premierekampen ankom borgmester Svend Aagesen i helikopter med bolden. Greve Pigegarde gav opvarmning for de 4.300 tilskuere. Manden, der fik det hele til at klappe, var Ib TUBORG Christiansen, indehaver af TUBORG-depotet i Hvidovre.

Pesonalia:

I februar lukker frugt- og grønthandlerparret Hugo og Mary Thorsen forretningen, Strandmarksvej 32 efter 38½ års virke. Det startede som et gartneri på 8 tdr. land.

Socialinspektør Ludvig Rasmussen har i februar 40 års jubilæum. Da han i 1938 startede, var der 5 ansatte på socialkontoret. Han blev socialinspektør i 1960. Med udgangen af juni gik han på pension.

1. juni stopper ”Trisse” – Helge Tranholm Jensen efter 40 år som spejderleder i KFUM-spejdernes 1. kreds.

I juni er den sidste af 3 veninder, Birgit Hinsce. Lene Nielsen, Helle Skavn, der alle startede i Avedøre Skole i august 1961, blevet gift med 3 brødre.

Flemming Krøll var ofte omtalt i spalterne. Han havde i marts stor succes ved afslutningen på vinterens pensionistfester. I juni udsender han sin 3. LP med tekster og musik af Tom Lehrer. Han er solist ved Sct. Hans-festen ved Rebæk Sø, og han kan som 24-årig fejre 10 års kunstnerjubilæum.

Kurt Svendsen, indehaver af rekorden for flest 1. holds kampe i HIF fejrer 50 års jubilæum som medlem af HIF. Han kunne også fejre, at han i 30 år havde lavet heksen til Sct. Hans-bålet på Rebæk Sø.

Stadsbibliotekar Eva Raae Schultz fratræder 31.10., og Dan

Heinsen bliver ny stadsbibliotekar.

I en alder af 84 år dør skuespillerinden Frida Budtz-Müller den 26.11. Hun boede i 40 år i Rytterskolen og begravnes fra Hvidovre Kirke.

Årets gang i øvrigt:

Grundejerforeningen "Ny Hvidovre" fejrer 23.2 60 års jubilæ-

*Byens Kilde
Foto: Forstadsmuseet*

um. Formanden Werner Oder har været med i bestyrelsen i 40 år.

Strandmarkskirken, den nuværende, kunne 17.3 fejre 10 års jubilæum. 30.3 udkommer Poul Henrik Trampes nye roman "Med døden til følge". Den har en kriminalinspektør Jørgensen som hovedperson. Hovedpersonen bor på Menelaos Boulevard.

Trampe vil skildre ganske almindelige mennesker i almindelige miljøer og i et realistisk hændelsesforløb. Det er derfor en del af handlingen er henlagt til Hvidovre, udtaler han.

7. april indvies Ib Brauns fontæne - "Byens Kilde".

I slutningen af juni rullede Leopard-tanks, der afløser de tidlige-

re Centurion-tanks, for første gang med musklerne ved Avedørelejren, og Avedørelejrens øvelsesplads må omdannes. Det indebærer muligheder for kommende naturpark ved volden. Der skabes 2 bakkepartier i en højde af 5-6 meter med en mellemliggende lavning, der danner en kunstig sø. Avedørelejren bebudes nedlagt inden for en overskuelig årrække – måske 10 år.

5.7: Hvidovre Avis har flyttet udgivelsesdagen fra torsdag til onsdag.

Avedøre Bibliotek flytter fra Enghøjsskolen og åbner 15.8 i de nye lokaler. "Clausen og Petersens gadeteater" underholder børn og voksne på dagen.

I august barsler kommunegartneren med nye blomsterarrangementer i 6-kantede betonelementer som del af Hvidovre eksteriøret. Festligt kolorit, der har borgernes sympati.

17.8 startede jordarbejdet til Hotel Esso Motor på Avedøre Havnevej. 1. hotel i Hvidovre – 7 etager med 150 værelser. Esso åbner tankstation på hjørnet Kettevej / Avedøre Havnevej.

3.9 er der igen Rebæk Festival efter 4 års pause. HIPS arrangerer. Der var måske 10.000 deltagere. På plakaten var bl.a. Gnags.

Typehusfirma vil bygge 80 kædevillaer i Baunebakken. Første hus forventes at stå klar 1. december.

22.11 åbner Hvidovre Stationscenter. Der kommer atter biograf i Hvidovre efter mere end 15 biografløse år. Hvidovre Kino havde premiere 2. juledag 1940 og lukkede 1. april 1964. "2 i 1"-biograf åbner i det nye center. På grund af pladsmangel på Rådhuset flytter skatteforvaltningen ind i det nye center.

22.11. åbner der også i Brøndby Strand et butikcenter.

Medborgerhuset fylder i december 10 år.

*Kommunalbestyrelsen 1978-1982
Foto: Forstadmuseet*

Foto af Frandsens gartneri. Undertekst: 2.000 mødte op til Åbent Hus på Frandsens gartneri, der i 1977 var blevet købt af Hvidovre kommune. Med 11 tønder land under glas var det landets næststørste drivhusgartneri med 50 ansatte.

*Kirkeskib i Avedøre Kirke – 4. juni : Avedøre Kirke modtager 1.80 meter langt kirkeskib
– gengivelse af fregatten "Neptunus". Udført og skænket af fhv., skibsfører
E. Ovdal Larsen, Enghøj, Avedøre.
Foto: Jørgen Snedled*

*Risbjergskolen havde 25 år jubilæum i 1978
Foto: Forstadsmuseet*

Om slaget i Køge Bugt

Af Jens Frederik Jørgensen

"Dannebroke" og Ivar Huitfeldt.

**Tirsdag den 17. april 2018
kl. 19 -21 afholdes med-
lemsmøde i samarbejde
med Lokalhistorisk
Forening for Brøndby
Strand på
"Hermosagård",
Bygaden 82, Brøndbyve-
ster, 2605 Brøndby.**

Lokalhistorien findes også til
SØS.

Kommandør

Ivar Huitfeldt (1665- 4.10.1710)

Kilde:

<http://milhist.dk/> - Dansk militærhistorie

*Maleren Christian Mølsted gav i 1921
dette bud på "Dannebrogens" kamp i Kø-
ge Bugt.*

Den 4. oktober 1710 udkæm-
pede den danske og svenske
flåde et slag ved Køge Bugt.
Det danske lineskib
"Dannebroke" blev ramt, og
ilden bredte sig. Skibet kaste-
de anker. Kommandør Ivar
Huitfeldt kæmpede videre i
sit brændende skib, indtil
krudtkammeret blev antændt,
og skibet sprang i luften. Af
besætningen på næsten 600
mand blev kun 9 reddet.

"Dannebroke" ligger den dag i
dag som vrak på bunden af
Køge Bugt ca 7 kilometer ky-

sten. Mange af søfolkene har deres våde grav derude.

Pensioneret orlogskaptajn
Palle Nielsen kan om nogen
fortælle den dramatiske hi-
storie om slaget i Køge Bugt.

Det gør han sammen med
Stig Sørensen fra frømands-
klubben "Kon-Tiki", der fandt
vraget af "Dannebrog".

Der vil blive vist undervands-
optagelser fra vagpladsen.

Deltagelse i mødet er gratis

for medlemmer af de to lokal-
historiske foreninger, der ar-
rangerer mødet.

Ikke-medlemmer betaler 25
kr.

Tilmelding skal ske til For-
stadsmuseet på telefon

36 49 00 30 eller på mail

forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk

Kilde: [https://
da.wikipedia.org/wiki/
Dannebrog_\(linjeskib\)](https://da.wikipedia.org/wiki/Dannebrog_(linjeskib))

hvidovre@home.dk
Ejendomsmægler M.D.E. Cand. jur.
MAX MARDORF
Hvidovrevej 406 • 2650 Hvidovre
Telefon 36 77 18 28
(Overfor Hvidovre Sportsstadion)

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

**FÅ EN GRATIS
SALGSVURDERING**

Det er os, der er kendt for det hurtige og effektive salg

"Gammel kærlighed ruster ikke"

Af Annelise Wildenradt

*Pasfoto af Rasmus Bech
Journalist ved Politiken*

Sådan lyder et gammelt ord-
sprog. Og det kom jeg til at
tænke på, da jeg den 16. no-
vember i Medborgersalen hør-
te Rasmus Bech fortælle om
sin barndom i Hvidovre.

Og det på trods af at han ind-
ledte med at fortælle, at dette
arrangement ikke var hans idé,
og at "Hvidovre udmærker sig
ved **ikke** at bære præg af en
egentlig byplanlægning". Lige-
så beskrev Rasmus Bech en tur

op af Hvidovrevej som "et
æstetiske piskesmæld".

Således var det nok heller ikke
Hvidovre, der havde inspire-
ret, da Rasmus Bech opfordre-
de til at starte med sang, hvor
svoger sang for til "Jeg ved
hvor der findes en have så
smuk".

Udgangspunktet for Rasmus
Bechs barndom var en lille lej-
lighed i Lejerbo og omdrej-
ningspunktet Sønderkærsko-
len. Lejerbo er ifølge Rasmus
Bech en forudsætning for at
forstå identiteten, der knytter
sig til Sønderkærskolen. Som
han sagde, "hvis man ikke har
gået der, er man bagud".

James Frederick Rasmus Niel-
sen Bech lyder det fulde døbe-
navn, men hjemme blev han
kaldt "Busser".

Først, da han startede i 1. klas-
se i 1959 på Sønderkærskolen,
valgte læreren for nemheds
skyld at kalde ham Rasmus.

Oprindeligt kom familien Bech fra Nykøbing F, hvor Rasmus Bech er født, men flyttede siden til Hvidovre, hvor den efter nogle skift via Elsborgvej og Sønderkær endeligt faldt til

gang erfarede at det med tal – og flødeklumper i mælken – ikke var og aldrig skulle blive – hans kop te.

Verden blev udvidet med De

*Lejrbo, hvor Rasmus Bech boede
Foto: Forstadsmuseet*

i Lejerbo.

Blokken i Lejerbo, hvor RB voksede op, var tryghed. Verden gik til Brugsen, Sognegårdens Børnehave og altså Sønderkærskolen. Det var i børnehaven, Rasmus Bech første

Grønne Spejdere – KFUM – på Eriksminde, hvor han bandt knuder og fik navnet ”Tag”, men efter to sommerlejrre med dertil hørende uhyggelige naturre, var det slut. Det blev heller ikke rigtig til så mange gode gerninger!

Med danseundervisningen gik det bedre. Hos ”ham den lille med henteåret” i VJ-dans gennemførte RB 3 sæsoner med samme pige uden at finde ud af, hvad hun hed.

Da Rasmus Bech blev meldt ind i HIF, var det en rejse gennem ”ingenmandsland”, da han første gang cyklede til Hvidovre Stadion for at blive trænet af Niels Hansen.

Rasmus Bech kunne godt lide

at gå i skole, men endnu gladder var han, når han havde fri og kunne komme hjem og spille fodbold.

Hans sidekammerat i skolen, Ejnar, var søn af pedelparret, Pedella og Pedello og det betød at de i frikvarterer – og somme tider i timerne – stak af for at gå op i pedelboligen og se tv, som dengang var nyt og spændende.

Skolelivet var overlevelse fra

III real Foto fra Rasmus Bech

dag til dag. Ikke at forstå, at der var tale om mishandling fra lærernes side, men det var en anden tid, og det blev taget mere håndfast fat, når retfærdighed skulle ske fyldest. Korporlig afstraffelse var således mere normen end undtagelsen.

Rasmus Bech kunne fortælle den ene humoristiske historie efter den anden fra skoletiden med lærere som Arnkvist, Sverrild, Nellager og Egebo og skoleinspektør Aksel Møllehave. Alle personligheder, som på hver deres måde prægede de elever, de underviste. For undertegnede synes jeg ind imellem, at der var sammenfald med Scherfigs "Det forsømte forår" i den valgte pædagogik. Men RB var en robust dreng og klarede sig – på trods af sit manglende flair for matematik – igennem på charmen og – må man nok konkludere – et ganske godt hoved.

RB kom ikke i gymnasiet, men valgte i stedet en højskole i Vester Vedsted.

Da han var 14 år blev han kæreste med Kit, og de har været sammen lige siden. De blev gift i Havdrup Kirke og deres bryllupsrejse gik til Dragsmur, hvor de i sin tid mødte hinanden. Endnu en historie knytter sig til brylluppet. 14 dage før brylluppet tog præsten livet af sig, og den præst, der siden viede dem, meldte sig efterfølgende ud af folkekirken.

Sit første job fik Rasmus Bech på Nørrebro Avis. Et job, som Niels Erik Madsen fra Hvidovre Avis skaffede ham, og RB blev som ung medarbejder i en tid med slumstormere og narromaner sendt ind i miljøet for at skrive om det.

Herefter kom han i lære på Dagbladet i Roskilde. Samme sted, som Lise Nørgaard tidligere slog sine folder. Her var tonen formel, og man var Des, men det afholdt ikke redaktøren fra at fyre den samme medarbejder hver 2. dag, for derefter at ansætte ham igen.

Sidenhen blev Rasmus Bech ansat på dagbladet Politiken

med arbejdsopgaver, der med tiden blev så omfattende at de udløste stress. Det betød, at han opgav chefposten og nu er ”redaktør uden portefølje”

Som sådan dækker han bl.a. sport, og på spørgsmål om han således har en favoritsports-gren var svaret fodbold, håndbold og brydning.

Og Fru Thormodsen, som omtales i Rasmus Bech s artikler om ugen, der gik, hvad med hende, blev der spurgt? Hun var oprindeligt en flittig læser, og navnet blev på den måde en fast vending, men nu er hun ved at blive outsourcet!

Det var en fornøjelse at møde og høre Rasmus Bech fortælle. Til stede i salen, som var næsten fyldt, var såvel skolekammerater, som familie og venner og der blev kommenteret og grinet og nikket genkendende hele vejen rundt.

Tak for en dejlig aften, Rasmus Bech og så vil jeg slutte med endnu et gammelt ord-sprog, som i den grad blev bekræftet.

Det man i barndommen nemmer, man ej i alderdommen glemmer

Rasmus Bech i Medborgersalen
Foto: Jørgen Snedled

HUSK
at meddele flytning til:
Kasserer Frank Gudmann
hlaskasserer@gmail.com
Tlf.: 2536 5481

Samtalen mellem Henny Påske og Jens Frederik Jørgensen på Rytterskolen i Hvidovre 11/10 2017

Af Gitte Jakobsen

Rytterskolens lokale var fyldt med Medlemmer af Hvidovre Lokalhistoriske Selskab og enkelte gæster til kaminpassiaren mellem Henny Påske og Jens Frederik Jørgensen.

Et nyt tiltag i Hvidovre Lokalhistoriske Selskab, som Jens Frederik Jørgensen bød velkommen til.

Henny fortalte, at ved hendes fødsel 5/1 1928, hvor hendes far måtte hente jordmoderen i Valby, måtte han bære hende enkelte steder, da der lå meget sne, og derfor kom de først, da Henny var født.

Hun fortalte om sin barndom på Mørups Alle` 3 med 2 ældre brødre. Faren arbejdede med at sælge fisk først fra hestevogn, senere fra en lille Fordbil med lad og til sidst fra en 3-hjulet cykel med lad.. Faren havde selv bygget det lille hus, og moren arbejdede med at sy uniformer hjemme.

Henny fortalte om huset, haven, hvor de dyrkede alt ,der var mu-

ligt og havde gæs gående på græsplænen. Moren startede en forretning med mælk og brød i det hus, de senere erhvervede sig, og de havde oveni lejere i garagen. Familien fik elektrisk komfur i 1932, og huset blev kloakeret i 1936,samtidig med at man fik vand fra vandværket. Men man havde dog vaskekone, der kom 1 gang om måneden og vaskede familiens tøj. Det skal bemærkes, at det var almindeligt at skifte undertøj 1 gang *om ugen*.

Henny legede med mange af kvarterets børn og tog til badeanstalten ved Lodsvej og Nep-tun på Gammel Køgelandevej.

Hun startede på Kettevejens skole i april 1935 med Johanne Petersen som klasselærer. De var 36 børn i klassen, og nogle af lærerne var Duelund og Aksel Møllehave, som var en god fortæller.

Hun kunne godt lide skolen, men en af hendes brødre havde fået en eftersidning af lærer

Birktoft. Det ville hendes mor ikke finde sig i, og senere måtte Birktoft af med en undskyldning. Henny mødes stadig med nogle fra sin klasse fra Kettevejens skole.

I 1936 indlægges Henny i 2 måneder af Dr. Elum, da der er en skarlagens – og difteritisepidemi. Hun må lige som de andre kun få besøg 2 gange om ugen og ikke stå op af sengen. En barsk omgang for en pige på kun 8 år.

Henny konfirmeres i Hvidovre Kirke af Pastor Schack, som var den ”kedelige ”præst, og det var absolut ikke morsomt ifølge Henny.

Henny bruger sin fritid som spejder, går i biografen både i Hvidovre Kino og på Risbjerggård, og møder sin mand Vilfred, som var spejder, og maskinarbejder og senere maskinmester hos Arbejdstilsynet.

De gifter sig 1950, installerer sig på Mørups alle 7 på 28 kvadratmeter med kakkelovn.

I 1958/59 påbegyndes selvbyggerhuset på Langåvej, og Henny bliver dermed en del af Avedøre

i et nybyggerkvarter med de udfordringer, der følger med, men også det sammenhold nybyggede områder oftest medfører.

På et tidspunkt møder Henny tilfældigt i Brugsen en høj, flot mand, som hun senere erfarer, er den eftersøgte bankrøver Clark Olofsson.

Henny er en fantastisk fortæller, hun husker så meget af Hvidovres historie, så der var kun enkelte tilfælde, hvor nogle af tilhørerne rettede hende.

Henny er desuden en yderst habil interviewer for Forstads museet.

Der var kaffepause i arrangementet. Tilhørerne snakkede ivrigt, om det de havde hørt, og det gav anledning til flere spørgsmål efter passieren.

Til slut takkede Jens Frederik for samtalen, og vi gik alle hjem klogere på Hvidovre.

Et vellykket arrangement, hvis form gerne må gentages.

13. julemarked blev også en succes!

Af Anja Olsen

Traditionen tro stod Forstadsmuseet bag julemarkedet i Avedørelejren den 10. december 2017, og trods det store arbejde med at planlægge, arrangere og sætte telte op, så er det det hele værd. Det er en dag med julestemning, julehygge, røde næser og mange glade gæster!

Julemarkedet vokser år for år, og fra at være et lille lokalt ini-

tiativ med få boder er julemarkedet blevet et tilløbsstykke, der lokker folk til – helt fra Lolland! Og julemarkedet er også et overflødhedshorn af tilbud og muligheder. I år var der blandt de 70 boder mulighed for at købe gode lokale varer – alt fra fåreskind, Hvidovre-garn og hjemmestrikkede vanter til øl og vin. Cirkusmuseet bød på historier, skattejagt og artist, julemanden del-

Julemanden på besøg: Glögg-udskænkning og HLS' stand

Foto: Forstadsmuseet

te ud af både pebernødder og julestemning, Byggelegepladsen Regnbuen stod for hestevognskørsel til Quark og som kronen på værket var der igen i år Forstads-museets formidable forstads-glögg efterfulgt af gode historier og mulighed for at blive medlem af Lokalhistorisk Selskab. I alt var der omkring 2500 besøgende til julemarkedet, og heraf fik Lo-

kalhistorisk Selskab 16 nye medlemmer. Det er flot, og vi kan glæde os over, at vores historie herved når ud til endnu flere!

I 2018 er julemarkedet den 9. december, og jeg lover, at der både er forstads-glögg, historier, julemand, julegaveideer, julemad, juleøl, julevin og meget meget mere

Ældre Sagen

HVIDOVRE

Ældre Sagen i Hvidovre nærmer sig 7.000 medlemmer - skal du være med og få del i de mange tilbud, vi har.

Ældre Sagens kontor finder du i
Hvidovre C - tlf.: 3647 8515

Modelsnedker Carlsen - kendt som **"arkitekten"** - En slægtshistorie

Af Jens Frederik Jørgensen

At skrive sin slægts historie er ikke kun til glæde for familien. Slægtshistorie kan også være et vigtigt bidrag til lokalhistorien.

Forstadsmuseet modtog i 2017 en slægtshistorie med titlen: "En familie i Hvidovre" skrevet af Henning B. Thomsen i 1984.

Jeg har haft mulighed for at læse slægtshistorien, og jeg synes, den var meget interes-

sant at læse. Den er et væsentligt bidrag til lokalhistorien, hvorfor jeg nu vil fortælle nogle hovedpunkter fra slægtshistorien, der drejer sig om modelsnedker Erik Marius Carlsen, hans hustru og efterkommere.

Erik Marius Carlsen (EMC) var søn af handelsingartner Erik Alfred Carlsson, der havde et gartneri ved Roskildevej, der hvor Domus Vista ligger i dag.

*Ellen Larsens bungalow på Kvistgårdsvej 11.
Huset ses her med dekorative røde bånd i den oppudsede grå mur.*

Foto: Forstadsmuseet

*Ulfborgvej 9 blev opført i 1914 af E. M. Carlsen.
Huset er senere til- og ombygget 4 gange.
Foto: Jens Frederik Jørgensen*

Han var kendt som ”Melonkongen”, da meloner var gartneriets vigtigste afgrøde. 6 af Melonkongens 7 sønner kom til at beklæde ledende stilling i F. L. Smidt og Co. i Valby.

EMC kom efter skolegang i lære som modelsnedker i F. L. Smidth. Han lærte ”at se omvendt på tingene” Det skal man, når man skal opbygge forme og modeller til brug for støbning af alt fra de største

motorer til de mindste emner.

Efter svendeprøven tog EMC på valsen, og i Landskrona mødte han sin kommende hustru, Hulda Marie. De fik 7 sønner. Da den sidste blev født, og det ikke var den datter, de havde ønsket sig, sagde EMC: ”Stop – nu må det være nok Finito”. Sønnen fik herved sit navn, Finni!

Familien med de dengang 4 første sønner flyttede i 1916 fra

*Bavnevej 25 blev opført i 1926
af pantelåner*

*V. Molleup-Sørensen, der var medlem
af sogneraadet 1934-37.*

Foto: Jens Frederik Jørgensen

Valby til Hvidovre. EMC købte to parceller på Egholmvej – som i dag hedder Ulfborgvej.

EMC begyndte sideløbende med sit arbejde at tegne huse. En tegning kostede 50 kr. Ofte fik han kun 10 kr. i kontanter. I stedet gav en bagermester kager hver søndag til eftermiddagskaffen. Tøj til familien syede en skræddermester som betaling.

Også en barber havde fået tegnet et hus. Alle familiens mandlige medlemmer tog ud på Køgevej for at blive klippet.

De blev klippet pils-kaldet, og så nægtede sønnerne at tage med derud igen.

EMC var tidligt blevet politisk bevidst, og i 1921 blev han valgt ind i sognerådet i Hvidovre som 1 ud af 3, der dannede venstrefløjen i det bor-

gerligt dominerede sogneråd. EMC måtte på grund af sygdom udtræde af sognerådet i 1924. Han var blevet valgt til formand for bygningskommissionen, et hverv han havde i 20 år.

Det ulovlige byggeri i Hvidovre i 20'erne var en torn i øjet på EMC. Nok følte han med dem, der var tvunget til den form for boligløsning, men som formand for bygningskommissionen kunne han ikke se med blide øjne på de sammenflikkede huse.

Jeg har foretaget en gennemgang af det elektroniske byggesagsarkiv, og det viser sig, at EMC tegner sig for over

Risbjerggårds alle 6 Ejendommen blev opført af redaktør Niels Madsen i 1927
Foto: Jens Frederik Jørgensen

til- og ombygninger i Hvidovre.

Knap halvdelen af de byggesager, EMC var med i, ligger inden for et område, der afgrænses af Sønderkær, Syd-kærvej, Risbjerggårds Allé og Hvidovrevej. Meget tyder således på, at EMC havde et godt ry, der gjorde, at han blev anbefalet til andre i kvarteret, når de skulle bygge.

EMC var ikke uddannet arkitekt, men han var kendt som "arkitekten". Han underskrev sig meget sjældent med betegnelsen "arkitekt". På hans tegninger står signaturen "E. M.

Carlsen, Egholm". Egholm var navnet på hans hus på Egholmvej.

Det er interessant, at han kunne have en dobbeltrolle dels som den, der tegnede byggerier i kommunen og ærbødigst søgte byggetilladelse og dels den, der sad som formand for bygningskommissionen, som førte tilsyn med, at byggelovens regler blev overholdt.

I "Hvidovre Kommuneatlas" fra 2000 er 32 af de bygninger, som bærer hans signatur, opført som bevaringsværdige bygninger i kommunen.

EMC døde i 1943, 56 år gammel. Ved sin død havde han udestående fordringer for tegninger, han havde udført, for mere end 3.000 kr. Det svarede til næsten en årsløn for en arbejder dengang.

Hans hustru, Hulda var også meget aktiv i Hvidovre. Hun var med i bestyrelsen for ”Flittige Hænder”, hvor kvinder mødtes, syede og strikkede. Der blev afholdt bazar med kaffebord og bortlodning af vinterens arbejder. Så var der penge til at hjælpe der, hvor nøden var størst.

Hulda var også med til at starte hjemmet for enlige mødre og børn på Cath. Boothsvej – Svendebjerggård.

Det fortælles, at Hulda livet igennem holdt fast i at tale svensk. At tælle til 20 på dansk havde hun lært, og det brugte hun dog.

En af sønnerne, Ebert var som lærling med på byggeriet af Holmegårdsskolen. Han købte i 1946 tre grunde og byggede i 1953 sit hus på en af dem på

hjørnet af Kløverprisvej og Femagervej. Som selvstændig murermester var han med til at bygge ca. 100 villaer og bungalows i Hvidovre. Han var også med til i 1954 at bygge Hvidovre Stadion.

Ebert Carlsen købte i 1970 sin svoger Albert Smidts købmandsforretning (Merkur) på hjørnet af Hvidovrevej og Femagervej og startede et cafeteria og smørrebrødsforretning – ”Cafeterialand”

Efter en brand og efterfølgende ombygning i 1978 skiftede stedet navn til ”Torvets Bodega og Restaurant”, som i 1986 blev overtaget af sønnen Erik Otto Carlsen.

Det hører også med til fortællingen om Ebert, at han var skydebroder, og at han i 1982 blev fuglekonge.

EMCs yngste søn Finni, der også i en periode boede i Hvidovre, blev medstifter af firmaet BKI, der startede salg af brasiliansk kaffe i Danmark.

Arrangementsoversigt

Af Jens Frederik Jørgensen

Vedrørende tilmelding til arrangementer

- **Tilmelding er nødvendig til alle arrangementerne.**
Tilmelding skal ske ved at kontakte Forstadsmuseet på 36490030 eller ved mail til forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk
- Der serveres kaffe/the til foredragene til en pris af 20,00 kr.
- Offentlig transport til Værestedet (Auditoriet i Avedørelejren) kan foregå med bus 1A, der holder lige foran Avedørelejren.
- Deltagelse er gratis for medlemmer med mindre andet er anført
- Ikke-medlemmer betaler 25 kr. for deltagelse i møder.

Torsdag den 8. februar 2018 kl. 19.00 -21.00

Thomas Thomsen fortæller om sit liv

Mødested: Lille Friheden, Ll. Friheden 1.

Thomas Thomsen var i 8 år indtil marts 2017 formand for ÆldreSagen. Han har været aktiv i mange henseender i Hvidovre. Var i en årrække indehaver af Åhavens Messe. Thomas Thomsen vil på underholdende vis fortælle om spændende oplevelser med udgangspunkt i Hvidovre.

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten".

Mandag den 26. februar 2018 kl. 13.30 – 15.30

Studiekreds om LOKALHISTORISKE KILDER - del 1

Denne eftermiddag er tilrettelagt af Hvidovre Slægtsforskere ved Marian Stenak og Jytte Rømer Sørensen.

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten". Samlet pris 100 kr. for de tre eftermiddage.

Onsdag den 28. februar 2018 kl. 13.30 – 15.30

Hyggeeftermiddag i Rytterskolen

Tilmelding ikke nødvendig

Torsdag den 8. marts 2018 kl. 19.00

Generalforsamling

Mødested: Lille Friheden, Ll. Friheden 1.

Efter den ordinære generalforsamling vil **museumschef Anja Olsen** holde et foredrag om **"Kvindelig i Hvidovre"**.

Tilmelding ikke nødvendig.

Torsdag den 15. marts 2018 kl. 13.30 – 15.30

Hyggeeftermiddag i Rytterskolen

Tilmelding ikke nødvendig

Mandag den 19. marts 2018 kl. 13.30 – 15.30

Studiekreds om LOKALHISTORISKE KILDER – del 2

Tilrettelægger er museumsinspektør Lisbeth Hollensen, Forstadsmuseet.

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten. Samlet pris 100 kr. for de tre eftermiddage.

Søndag den 8. april 2018 kl. 14.00 – 16.00

Bent Haugshøj Jensen - Bonzo fortæller om sin glæde ved at danse.

Mødested: Risbjerggård, Hvidovrevej 241

Bonzo fortalte i medlemsblad nr.3.1-2017 om sin murerforretning og om, at dans har været en stor del af hans liv gennem mere end 70 år.

Bonzo beretter på mødet om nogle af sine oplevelser gennem et langt liv i Hvidovre. Han danser for sammen med sin dansepartner Kate, så har du lyst til en svingom, så ta´ danseskoene på til dette arrangement.

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten".

Mandag den 16. april 2018 kl. 13.30 – 15.30

Studiekreds om LOKALHISTORISKE KILDER – del 3

Tilrettelægger er museumsinspektør Lisbeth Hollensen, Forstadsmuseet.

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten. Samlet pris 100 kr. for de tre eftermiddage.

Tirsdag den 17. april 2018 kl. 19.00 – 21.00

Om Slaget i Køge Bugt, om "Dannebrog" og Ivar Huitfeldt

Mødested: Hermosagård, Bygaden 82, Brøndbyvester, 2605 Brøndby

Pensioneret orlogskaptajn Palle Nielsen og Stig Sørensen fra frømands-klubben "Kon-Tiki" vil fortælle den dramatiske historie om Slaget i Køge Bugt den 4. oktober 1710, hvor "Dannebrog" sprang i luften og sank. Næsten 600 søfolk døde og har deres grav i vraget på bunden af Køge Bugt. Der vil blive vist undervandsoptagelser fra vragspladsen. Mødet arrangeres i samarbejde med Lokalhistorisk Forening for Brøndby Strand. (Se også side 26)

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten".

Onsdag den 16. maj 2018 kl. 17.00 – 19.00

Rundvisning på Risbjerg Kirkegård

Mødested: Risbjerg Kirkegårds Kapel, Hovedstensvej 66

Børge Grøn-Iversen gentager den rundvisning, der fandt sted i 2017.

Børge Grøn-Iversen har været formand for kirkegårdsbestyrelsen i over 50 år og kender om nogen kirkegårdens historie – den vil han fortælle deltagerne og vise deltagerne rundt på kirkegården.

Max. 30 deltagere.

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten".

Torsdag den 17. maj 2018 kl. 19.00 – 21.00

Kaminpassiar med Annelise Dam Olesen

Mødested: Bibliotekscafeen, Hvidovrevej 280

Annelise Dam Olesen, der vandt sølvmedalje i 800 meterløbet ved Europamesterskabet i Athen i 1969, fortæller i en samtale med Ole Asbjørn Petersen om sit liv i og uden for atletikkens verden.

Tilmelding, jfr. øverst på "Arrangementsoversigten".

Mandag den 11. juni 2018 kl. 14.00 – 16.30

Solveig Isbrand viser rundt i Avedøre Stationsby.

Mødested: Indgangen til Sadelmagerporten 2

Solveig Isbrand gentager en rundvisning i Avedøre Stationsby. Den første rundvisning fandt sted i september 2015. Solveig Isbrand har boet i Stationsbyen i over 40 år og er formand for afdeling Syd. På turen kommer man op i Store Hus og får et flot overblik over Stationsbyen og omegnen. Byvandringen vil bl.a. sætte fokus på Stationsbyens udvikling af lege- og opholdsområder samt kunstværker efter år 2000. Byvandringen slutter med en forfriskning, hvor der vil være mulighed for uddybende spørgsmål og kommentarer.

BESTYRELSE OG UDVALG FOR HVIDOVRE LOKALHISTORISKE SELSKAB

Formand:

Jens Frederik Jørgensen
Ørumvej 20
tlf.: 2423 0595
e-mail: jensfrj@gmail.com

Næstformand:

Karen Johansen
Vestkærs Alle 8
tlf.: 29920417
E-mail: katojo@live.dk

Kasserer:

Frank H. Gudmann
Tavlekærsvvej 75
tlf.: 2536 5481
e-mail: hlskasserer@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Gitte Jakobsen
Aktæons Allé 28
tlf.: 36759539
e-mail: gittejak51@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Anders Aalund
Nørremarksvej 6
tlf.: 36 75 62 14 / Mobil: 24 20 26 55
e-mail: aalund@oncable.dk

1.suppl.: Birte Gerdes

Kalkager 16 st. th.
2650 Hvidovre
tlf.: 60 74 84 04
e-mail: birtegerdes@yahoo.dk

2.suppl. & sekretær:

Finn Ivo Heller
Menelaos Boulevard 15
2650 Hvidovre
Tlf.: 20230868
e-mail: finn.ivo.heller@gmail.com

KB medlem:

Maria Durhuus
tlf.: 2277 8027
e-mail: mdq@hvidovre.dk

Suppleant for Maria Durhuus

Anders Liltorp
tlf.: 5077 5070
e-mail: aql@hvidovre.dk

KB medlem:

Mikkel Dencker
tlf.: 4076 6133
E-mail: msd@hvidovre.dk

Suppleant for Mikkel Dencker

Niels Ulsing
tlf.: 4063 1311
e-mail: niu@hvidovre.dk

Revisor: Hubert Steffensen

Hesselbjergvej 12
3649 0963

Revisorsuppleant:

Inge Larsen
Berners Vænge 7. 2.tv.
tlf. 3678 4736

Forretningsudvalg:

Jens Frederik Jørgensen,
Karen Johansen,
Frank H. Gudmann

Girokonto: +73< 82934707<

Bankkonto:

Jyske Bank 5025 1028523

MobilePay: 94672

Arrangementsudvalg:

Karen Johansen (tovholder),
Jens Frederik Jørgensen,
Knud Nygaard Jensen,
Birgit Møller Kristensen,
Annelise Wildenradt,
Ammi Stein Pedersen .

Interviewgruppen:

Anders Aalund (tovholder),
Ole Asbjørn Petersen
Jens Frederik Jørgensen,
Jette Randal-Lund, Gitte Jakobsen,
Henny Paaske, Ejvind Jensen,
Karen Johansen,
Inger Hansen.
Birgit U. Thomsen.

Kulturstudvalget:

Jette Randal-Lund, Birte Gerdes,
Karen Johansen

Kommunikationsudvalg:

Gitte Jakobsen (tovholder),
Anders Aalund, Jørgen Snedled,
Jens Frederik Jørgensen,
Lisbeth Hollensen.

Web- og bladredaktør:

Jørgen Snedled
Borrisvej 1
Tlf.: 61787548
e-mail: hlsredaktionen@gmail.com

Oversigten revideret januar 2018

Spis i Café Hjertetræet

Smørrebrød	12kr.
Dagens ret (Lille)	35 kr.
Dagens ret (Stor)	50 kr.
Kaffe	Gratis

Spis brunch den 1. fredag i måneden for kun 75 kr.

(nu også med røget laks, tebirkes og wienerbrød)

Her får du billig og sund mad af gode råvarer i hyggelige omgivelser.

Få dig en tur ud af det og besøg os. Kom alene eller tag en ven med.

Café Hjertetræet i Avedøre Kirke, Trædrejerporten 6, 2650 Hvidovre

Tlf.: 21162603, mobil: 20866464, E-mail: laul@avedoere-kirke.dk

Åbningstider alle hverdage fra kl. 10.00 til 14.00

Adresselabel

Runestenen ved Friheden

Af Jens Frederik Jørgensen

Den 21. februar 1990 ankom Jellingstenen til Hvidovre under stor bevågenhed.

Der var tale om en afstøbning af Harald Blåtands runesten i Jelling. Stenen var udført i 1933, og dens bemaling var rekonstrueret af kunsthistorikeren R. Broby-Johansen og de valgte farver – sort, hvid, gul, rød og blå – har med stor sandsynlighed været brugt i vikingetiden.

I 1990 havde Nationalmuseet ikke længere plads til denne kopi af den store Jellingsten. Det læste Per Hein, Importøren i Frihedens Butikscenter i Berlingske Tiden-de. Han tænkte, at den kunne for-skønne Frihedens Butikscenter og tog derfor kontakt til Centerforeningen og Boligselskabet, der alle var med på ideen.

Runestenen ankom i to dele og blev læst af foran trappen ved indgangen mod Hvidovrevej. Da

man inden transporten delte stenen i de to dele, fandt man inden i den en flaskepost fra 1933 med forbandelser mod dem, der fjernede stene. Det var helt i tråd med det, der kendes fra vikingetidens runesten.

I dag ejes runestenen af Boligselskabet Friheden, og den er placeret ydmygt ved ejendomskontoret på Hvidovrevej. Tidens tand har bidt i runestenen, der godt kunne trænge til en afrensning og opmaling.

Kilder: Hvidovre Avis 28.2.1990 og www.natmus.dk

Foto: Jørgen Snedled